

Oikeusministeriön ja tuomioistuinlaitoksen välinen tulossopimus vuosille 2025–2028

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
3	Tulostavoitteet.....	5
4	Voimavarojen hallinta	8
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	10
6	Liitteet	11
	Liite 1 Laskennalliset henkilötyövuosikustannukset	12
	Liite 2 Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta	13

1 Strategiset linjaukset

Tuomioistuinlaitoksen perustehtävä on tuottaa oikeusturvaa. Riippumattomat ja puolueettomat tuomioistuimet tuottavat oikeusturvaa ratkaisemalla niiden käsiteltäviksi tulleet asiat.

Tuomioistuinlaitoksen strategiassa vuosille 2023–2033 korostetaan tuomioistuinlaitoksen asemaa ja oikeusturvan laatua. Tulevan kymmenen vuoden tahtotila tiivistyy visioon: Oikeusvaltion ytimessä – Tuomioistuimet tuottavat laadukasta oikeusturvaa joutuisasti ja nykyaikaisin menetelmin.

Tuomioistuinlaitoksen tavoitteissa korostuvat oikeudenhoidon ymmärtäminen palveluna, henkilöstön hyvinvointi sekä aktiivinen vaikuttaminen toiminnan perusedellytyksiin. Tuomioistuinlaitoksen toiminnan ja palvelun tavoitellaan vastaavan yhteiskunnan ja ihmisten tarpeita. Tavoitteeseen sisältyy muun muassa se, että asiat ratkaistaan joutuisasti, laadukkaasti ja kohtuullisin kustannuksin ja että oikeusturva toteutuu yhtäläisesti koko maassa.

Tuomioistuinlaitoksen tärkein voimavara on henkilöstö. Henkilöstön osaaminen, sitoutuneisuus ja hyvinvointi edellyttävät huomion kiinnittämistä muun muassa työnkuvien selkeyteen, työssä kehittymisen mahdollisuuksiin ja hyvään johtamiseen sekä tuomioistuinlaitoksen toimintojen tavoitteelliseen kehittämiseen. Tuomioistuinlaitos toteuttaa osaltaan valtion uutta henkilöstöstrategiaa.

Tuomioistuinlaitoksen toiminnan perusedellytykset tulee turvata kaikkina aikoina. Tuomioistuinlaitos pyrkii edistämään perusedellytysten turvaamista aktiivisella vaikuttamistyöllä ja varautumisella.

Kuva 1. Tuomioistuinlaitoksen strategia 2023–2033

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tuomioistuinlaitoksen hyvä ja tehokas toiminta on edellytys perus- ja ihmisoikeusvaatimusten mukaisen oikeusturvan toteutumiselle sekä oikeusvarmuudelle, jota vaaditaan niin talouselämässä kuin ihmisten keskinäisten suhteiden järjestämisessä. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilyttäminen sekä ristiriitojen selvittäminen tasapuolisin menettelyin ennalta asetettujen yleisten sääntöjen pohjalta edellyttävät hyvin toimivaa oikeusjärjestelmää. Riippumattoman tuomioistuinlaitoksen tulee turvata, että jokainen voi yhteiskunnassa luottaa oikeuksiensa toteutumiseen ja että perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat asioiden käsittelyssä ja ratkaisemisessa.

Tuomioistuinlaitoksen merkitys ja toiminta on yhteiskunnassa tunnettua ja tuomioistuinlaitokseen luotetaan. Oikeusasteiden roolien ja tehtävien tulee olla selkeitä. Yleiset tuomioistuimet antavat oikeussuojaa rikosasioissa ja huolehtivat osaltaan rikosvastuun toteuttamisesta. Ne vastaavat myös oikeussuojan antamisesta yksityishenkilöille, yrityksille ja muille yhteisöille niiden keskinäisissä suhteissa sekä myös suhteissa julkisyhteisöihin silloin, kun kysymys ei ole hallintolainkäyttöasioista. Hallintotuomioistuinten ratkaisut ohjaavat julkisen vallankäytön lainmukaisuutta ja antavat oikeussuojaa yksityishenkilöille, yrityksille ja muille yhteisöille suhteessa julkiseen valtaan. Hallinto-tuomioistuinten ratkaisuilla ja käsittelyajoilla voi olla vaikutuksia yhteiskunnan toimintaan ja kilpailukykyyn laajastikin.

Oikeudenkäynnin painopisteen tulee olla ensimmäisessä asteessa. Laadukkaasti toimiva ensimmäinen oikeusaste lisää luottamusta ja vähentää tarvetta muutoksenhakuun. Ylimpien oikeusasteiden toiminta painottuu ennakkoratkaisujen antamiseen.

Tuomioistuinlaitoksen toiminnan ja osaamisen kehittäminen ylläpitää laatua sekä edistää ratkaisutoiminnan joutuisuutta ja taloudellisuutta. Tuomioistuinlaitos kehittää toimintatapojaan aktiivisesti ja tavoitteellisesti, jotta ne ovat mahdollisimman tehokkaita ja vastaavat parhaita käytäntöjä.

3 Tulostavoitteet

Tuomioistuinlaitoksen toiminta ja palvelu vastaavat yhteiskunnan ja ihmisten tarpeita

Asiat ratkaistaan joutuisasti, laadukkaasti ja kohtuullisin kustannuksin	
Mittari 1. 2025-2028	Vireillä olevien lukumäärä on pienempi kuin edellisen vuoden lopussa (toteutunut kyllä/ei). Käräjäoikeus: rikosasiat Käräjäoikeus: laajat riita-asiat Muut tuomioistuimet: kaikki asiat
Mittari 2. 2025-2028	Keskimääräinen käsittelyaika on alempi kuin edellisenä vuonna (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 3. 2025-2028	Tuomioistuinlaitoksen viiveistä johtuneiden viivästyshyvitettyjen asioiden lukumäärä on vuonna 2025 enintään samansuuruinen kuin vuonna 2022 (64 asiaa) ja alenee myöhempinä vuosina (toteutunut kyllä/ei).
Oikeusturva toteutuu yhtäläisesti koko maassa	
Mittari 1. 2025-2028	Yksittäisen tuomioistuimen keskimääräinen käsittelyaika ylittää enintään 3 kuukautta oikeudellisen linjan keskiarvon (KO: rikosasiat ja laajat riita-asiat, HO: kaikki asiat ja HAO: kaikki asiat). 2026: 3 kk, 2027: 3 kk, 2028: 2,5 kk
Mittari 2. 2025-2028	Hovioikeuspiirin käräjäoikeuksien ja hovioikeuden yhteenlaskettu keskimääräinen käsittelyaika ylittää enintään 4 kuukautta maan keskiarvon asiaryhmittäin (laajat riita-asiat ja rikosasiat). 2026: 4 kk, 2027: 4 kk, 2028: 3 kk
Tuomioistuimet tuottavat laadukkaan ja yhdenmukaisen asiointikokemuksen	
Mittari 1. 2025-2028	Asiakaskyselyn pilotointi toteutetaan vuonna 2024. Vuonna 2025 asiakaskysely toteutetaan kaikissa tuomioistuimissa ja jatkossa se toteutetaan säännöllisin väliajoin. (toteutunut kyllä/ei)
Mittari 2. 2025-2028	Yleiset tuomioistuimet kehittävät ja yhdenmukaistavat tuomioistuinsovitteita. Tuomioistuinvirasto raportoi kehittämistoimenpiteistä oikeusministeriölle vuosittain (toteutunut kyllä/ei).
Sähköiset asiointipalvelut ovat kattavia ja toimivia	
Mittari 2025-2027	2025: Sähköinen asiointi on mahdollista kaikissa AIPA:ssa käsiteltävissä asioissa (toteutunut kyllä / ei). 2027: Yhdenmukainen sähköinen asiointi on käytettävissä kaikissa tuomioistuinasioissa (toteutunut kyllä/ei)
Tuomioistuinlaitoksen merkitys ja toiminta on yhteiskunnassa tunnettua ja tuomioistuinlaitokseen luotetaan	
Mittari 1. 2025-2028	Vuosina 2025-2028 tehtävän mainetutkimuksen tulos on parempi kuin vuonna 2023 toteutetun (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 2. 2025-2028	Yli 80 prosenttia kansalaisista on sitä mieltä, että tuomioistuinten ja tuomareiden riippumattomuus on erittäin hyvä tai melko hyvä. (EU:n oikeusalan tulostaulu: Kansalaisten käsitys tuomioistuinten ja tuomareiden riippumattomuudesta.)
Mittari 3. 2025-2028	Keskeiset tuomioistuinten toimintaa kuvaavat tilastot julkaistaan oikeus.fi-internetsivustolla neljännesvuosittain huhti-, heinä-, loka- ja tammikuussa (toteutunut kyllä/ei). Vuonna 2027 tilastot julkaistaan kuukausittain.
Mittari 4. 2025	Sisäiselle tarkastukselle tehdään vuosisuunnitelma, jonka toteutumisesta raportoidaan oikeusministeriölle (toteutunut kyllä/ei).

Tuomioistuinlaitoksen henkilöstö on osaavaa, sitoutunutta ja hyvinvoivaa

Toimintatavat ovat tehokkaita ja vastaavat parhaita käytäntöjä	
Mittari 1. 2025-2028	Yli 80 % henkilöstöstä on kohdentanut työpanoksensa vähintään neljän viikon ajanjaksolta ja vähintään yhtenä vuotena suunnittelukaudella 2025-2028 (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 2. 2025-2028	Muutosjohtamisen suunnitelmat on laadittu tietojärjestelmien käyttöönoton tai kehittämisen yhteydessä (toteutunut kyllä / ei).
Mittari 3. 2025-2026	Tuomioistuinvirastoa koskevan virastoarvioinnin suositusten toteutumisesta raportoidaan vuosittain oikeusministeriölle (toteutunut kyllä / ei)
Mittari 4. 2025-2028	Tuomarirekrytointien kokonaiskäsittelyajan keskiarvo siitä, kun tuomioistuin on toimittanut hakuilmoituksen julkaisupyynnön siihen, kun ansiovertailu on toimitettu tuomioistuimelle, kuluu enintään 2,8 kk (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 5. 2025-2028	VKST / TIV yhteistyökokouksia on järjestetty 4 kertaa vuodessa (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 6. 2026	Selvitetään tuomioistuimissa hoidettavien muiden kuin lainkäyttötehtävien tehostamista, yhtenäistämistä ja tehtävien keskittämistä (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 7. 2025	Laaditaan hankintatoimen prosessien kehittämistä koskeva selvitys (toteutunut kyllä/ei).
Johtaminen edistää työssä onnistumista ja työhyvinvointia	
Mittari 1. 2025-2028	Johtamisen ja esihenkilötyön valmiuksia kehitetään painottaen erityisesti hyvinvointi- ja työolot tutkimuksessa esille nousseita johtamisen kehittämiskohteita (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 2. 2025-2028	Tuomioistuinlaitoksen jokaisessa virastossa on etätyöohjeistus (toteutunut kyllä/ei).
Tietojärjestelmät tehostavat ja helpottavat työn tekemistä	
Mittari 1. 2025	Tuomioistuinviraston, Oikeusrekisterikeskuksen, Valtorin ja oikeusministeriön työnjakoa selkeytetään. Roolit on kuvattu ja dokumentoitu (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 2. 2025-2028	Julkaistaan kaksi uutta ja parannettua versiota AIPA ja HAIPA-järjestelmistä vuosittain (toteutunut kyllä/ei)
Osaamisen kehittäminen on jatkuvaa ja vaikuttavaa	
Mittari 1. 2025-2028	Tuomioistuinlaitoksen jokaisessa virastossa laaditaan henkilöstö- ja koulutus suunnitelma vuosittain (toteutunut kyllä/ei).
Tuomioistuinlaitos on hyvä ja haluttu työpaikka	
Mittari 1. 2025-2028	Lähtövaihtuvuus on alle 14 % (Tahti-raportointi).
Mittari 2. 2025-2028	Häirintä-, uhka- ja muiden vaaratilanneilmoitusten perusteella on tehty vuosittainen analyysi kehityksestä (toteutunut kyllä/ei).

Hallinnonalan yhteiset tavoitteet

Yhdenvertaisuuden edistäminen	
Mittari 1. 2025	Tuomioistuinlaitoksen virastoilla on yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa on huomioitu sekä henkilöstöpoliittiset että toiminnalliset näkökohdat (toteutunut kyllä/ei).
Mittari 2. 2025-2028	Yhdenvertaisuuden edistäminen huomioidaan osana tuomioistuinlaitoksen vastuullisuusraportointia ja sosiaalista vastuuta (toteutunut kyllä/ei).
Tuomioistuinlaitoksen tilat ovat tehokkaassa käytössä	
Mittari 1. 2028	Toimitilatehokkuus, toimistotilat: alle 20,0 (toteuma 2023: 21).
Mittari 2. 2025-2028	Toimitilakustannukset/htv eur: alle 12 000 eur (toteuma 2023: 11 240,51 eur).
Digitalisoitava asiakirja-aineisto on laadukasta ja eheää	
Mittari 2025-2028	Tuomioistuinlaitos osallistuu kansallisarkiston digitointia koskevaan pilottiin (toteutunut kyllä/ei).
Tuomioistuinlaitos huolehtii toiminnan jatkuvuudesta eri olosuhteissa	
Mittari 2026	Jokaisen tuomioistuinlaitoksen viraston valmiussuunnitelmassa on tunnistettu asiaryhmät, joiden käsittelyä määrittävät erityisen lyhyet määräajat (toteutunut kyllä/ei).
Uusien digitaalisten palveluiden käyttöönottojen vaikutukset henkilötietojen suojalle arvioidaan oikea-aikaisesti.	
Mittari 2025-2028	Tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin valmistelu aloitetaan heti, kun uusien digitaalisten palveluiden käyttöönoton tarve tiedetään (toteutunut kyllä/ei).
Viranomaisyhteistyötä tehostetaan tietojärjestelmien rajapintoja lisäämällä	
Mittari 2025	Tuomioistuinlaitoksen ja ulosoton rajapinta on valmis (toteutunut kyllä/ei).
Tuomioistuinvirasto pyrkii hyödyntämään myös EU –rahoitusta tuomioistuinlaitoksen hyväksi.	
Mittari 1. 2025-2028	Tuomioistuinvirasto osallistuu EU-rahoitushakuihin (toteutunut kyllä/ei).
Kukin tuomioistuinlaitoksen virasto varmistaa tietosuojaa koskevat menettelyt henkilöstön ja asiakkaiden henkilötietojen suojaamiseksi sekä arvioi tietosuojaan liittyvät riskit. Tietosuojan kehittämisestä ja riskien kartoittamisesta vastaa Tuomioistuinviraston johto.	
Mittari 2025-2028	Tuomioistuinvirasto ja tuomioistuimet arvioivat vuosittain tietosuojan toteutumisen tuomioistuimissa, ja Tuomioistuinvirasto toimittaa arvioinnista raportin oikeusministeriölle (toteutunut: kyllä/ei).
ICT –kustannusten ohjaus ja toiminnan tuottavuus	
Mittari 1. 2025	AIPAlle on tehty jatkuvan kehittämisen suunnitelma, jonka seuranta on järjestetty.

4 Voimavarojen hallinta

Toiminnan rahoitus

Korkeimman oikeuden toimintamenot 25.10.01 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 797	1 424	1 063	1 014	1 118	1 213
Talousarvio / kehys 2025-2028	9 429	9 789	10 017	10 017	10 017	10 017
Käytettävissä oleva rahoitus	11 213	11 213	11 080	11 031	11 135	11 230
Menot	9 817	10 164	10 025	9 871	9 882	9 955
Tulot	-16	-14	-9	-9	-9	-9
Nettomenot	9 801	10 151	10 016	9 862	9 873	9 946
Siirtyy seuraavalle vuodelle	1 424	1 063	1 014	1 118	1 213	1 234
Siirtyvän määrärahan osuus vähintään 8 %	15 %	11 %	10 %	11 %	12 %	12 %

Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot 25.10.02 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	6 852	5 241	4 000	3 794	3 462	3 164
Talousarvio /kehys 2025-2028	12 187	13 370	15 010	15 010	15 010	15 010
Käytettävissä oleva rahoitus	19 039	18 611	19 010	18 759	18 472	18 174
Menot	13 817	14 630	15 275	15 312	15 323	15 427
Tulot	-18	-18	-15	-15	-15	-15
Nettomenot	13 799	14 611	15 260	15 297	15 308	15 412
Siirtyy seuraavalle vuodelle	5 241	4 000	3 794	3 462	3 164	2 762
Siirtyvän määrärahan osuus vähintään 8 %	43 %	30 %	25 %	23 %	21 %	18 %

Muiden tuomioistuinten toimintamenot 25.10.03 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	32 101	27 373	22 898	19 932	30 592	30 566
Talousarvio /kehys 2025-2028	304 832	330 364	344 413	347 582	336 045	335 245
Käytettävissä oleva rahoitus	336 933	357 737	367 311	367 514	366 637	365 811
Menot	310 378	335 490	348 179	337 722	336 871	338 890
Tulot	-818	-651	-800	-800	-800	-800
Nettomenot	309 560	334 839	347 379	336 922	336 071	338 090
Siirtyy seuraavalle vuodelle	27 373	22 898	19 932	30 592	30 566	27 720
Siirtyvän määrärahan osuus vähintään 8 %	9 %	7 %	6 %	9 %	9 %	8 %

Henkilöstövoimavarat (htv)

	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028
Korkeimman oikeuden toimintamenot	78	76	75	75	75	75
Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot	112	120	120	120	120	120
Muiden tuomioistuinten toimintamenot	3 251	3 417	3 440	3 440	3 440	3 440

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Sopimuksessa sovitaan talousarviovuotta 2025 koskevista tavoitteista ja talousarviovuotta seuraavien vuosien tavoitteet ovat alustavia.

Tuomioistuinvirasto seuraa ja edistää tulossopimuksen toteutumista. Tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan oikeusministeriölle tuomioistuinlaitoksen puolivuotisraportissa ja toimintakertomuksessa.

Tuomioistuinvirasto seuraa erityisesti niiden lainsäädäntöuudistusten, joista eduskunta on antanut seurantaan velvoittavan lausuman, vaikutuksia tuomioistuinten työmäärään, resursseihin ja asioiden käsittelyaikoihin.

Helsingissä 21.5.2024

Pekka Timonen
kansliapäällikkö

Anne Hallavainio
hallitusneuvos

Ilveskero Mika
91296145X

Allekirjoittaja Ilveskero Mika 91296145X
DN: cn=Ilveskero Mika 91296145X, c=FI,
o=Korkein oikeus,
email=mika.ilveskero@oikeus.fi
Päivämäärä: 2024.05.29 18:25:04 +03'00'

Mika Ilveskero
johtokunnan puheenjohtaja

Jaakkola Riku
91235011V

Allekirjoittaja Jaakkola Riku 91235011V
DN: cn=Jaakkola Riku 91235011V,
c=FI, cn=Tuomioistuinvirasto,
email=riku.p.jaakkola@oikeus.fi
Päivämäärä: 2024.05.29 09:18:26
+03'00'

Riku Jaakkola
ylijohtaja

6 Liitteet

Liite 1 Laskennalliset henkilötyövuosikustannukset

Liite 2 Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta

Liite 1 Laskennalliset henkilötyövuosikustannukset

Tuomioistuinlaitoksen määrärahatarpeiden arvioinnissa käytettävät laskennalliset henkilötyövuosikustannukset:

Henkilötyövuoden hinta / tuomari	103 000 euroa
Henkilötyövuoden hinta / kansliahenkilö	47 000 euroa
Henkilötyövuoden hinta / haastemies	56 000 euroa
Henkilötyövuoden hinta / käräjänotaari	38 500 euroa
Henkilötyövuosi	220 päivää

Edellä mainittujen laskennallisten henkilötyövuosikustannusten lisäksi otetaan huomioon yleiskustannusten kuten henkilötyövuosisidonnaisten palvelukeskus- ja perustietotekniikkamaksujen lisääntyminen. Niiden laskennallisena arvona käytetään 9 000 euroa/htv.

Yleiskustannuksia ei lasketa prosenttiosuutena henkilöstöryhmäkohtaisista palkkakustannuksista, sillä yleiskustannukset eivät ole sidottuja palkkakustannusten vaan henkilötyövuosien (htv) määrään. Osa yleiskustannuksista ei ole lainkaan htv-sidonnaisia.

Henkilötyövuosien hintoja tarkistetaan tarvittaessa VES-muutosten myötä. Tässä on huomioitu 1.3.2024 voimaan astuneet palkankorotukset.

Tuomarin laskennallinen päivittäinen työaika	7 h 15 min
Kansliahenkilön päivittäinen työaika	7 h 15 min
Haastemiehen laskennallinen päivittäinen työaika	7 h 15 min

Liite 2 Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta

Toimintaympäristön muutostekijät

Turvallisuustilanteen isot muutokset korostavat entisestään tuomioistuimien asemaa oikeusvaltion takaajana. Tuomioistuinten on huolehdittava kansalaisten oikeusturvasta kaikissa tilanteissa. Merkittävimmät tuomioistuinlaitoksen toimintaympäristössä epävarmuutta aiheuttavat tekijät ovat käynnissä oleva Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen seuraukset. Turvapaikanhakijoiden määrässä saattaa tapahtua merkittäviäkin muutoksia, jotka vaikuttavat hallinto-oikeuksien asianmääriin. Taloudellinen suhdanne vaikuttaa niin ikään tuomioistuinten asianmäärien kehitykseen: velkomus- ja insolvenssiasioiden määrän arvioidaan kasvavan.

Hallituksen tavoitteena on, että Suomi nousee puhtaan energian ja ilmastokädenjäljen edelläkävijäksi ja että Suomi luo hyvät toimintaedellytykset kestäville investoinneille uusiutuvaan ja fossiilittomaan energiantuotantoon, energian varastointiin ja uusiin energiaratkaisuihin. Hankkeisiin liittyvien lupavalitusten arvioidaan lisäävän hallinto-oikeuksien työmäärää ympäristö-, maankäyttö- ja rakennusasioissa.

Tuomioistuinten ratkaistavaksi tulee yhä moninaisempia oikeudellisia kysymyksiä. Lainsäädäntöä kehitetään jatkuvasti, mutta se ei aina pysy voimakkaan yhteiskunnallisen kehityksen tahdissa. Lainsäädännön muutokset aiheuttavat koulutuksen ja osaamisen kehittämisen tarvetta tuomioistuimissa.

Riskienhallinta

Henkilöstöressurssien riittävyys

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Tuomioistuimissa tulee olla riittävä määrä henkilöstöä tuomioistuinten tehtävien täyttämiseen eikä rahoitustilanteella saisi olla vaikutusta kokoonpanoa koskeviin ratkaisuihin.

Tuomioistuinlaitoksen kilpailukyvyistä työmarkkinoilla pyritään huolehtimaan käytettävissä olevin keinoin, hyvällä työnantajakuvalla ja luomalla henkilöstölle mahdollisuuksia kehittyä ammatissaan. Työ on tuomioistuimissa muuttunut vaativammaksi kaikilla tehtävätasoilla. Tuomioistuinlaitoksen kyky kilpailla työmarkkinoilla osaavasta henkilöstöstä on yhä tärkeämpää.

Tuomioistuinten henkilöstöriskiä hallitaan mm. seuraamalla asianmäärien ja keskimääräisen käsittelyajan kehitystä valtakunnallisesti ja alueellisesti sekä kohdentamalla resursseja niin, että oikeusturvan ajallinen saatavuus toteutuu eri alueilla mahdollisimman hyvin.

Tietojärjestelmät ja toiminnan teknistyminen

Tuomioistuinlaitoksen toiminnan olennaisimpiin riskeihin kuuluvat tietoturvallisuus, yhä syvenevä tietotekniikkariippuvuus ja tietotekniikan toimintavarmuus. Järjestelmävalvonnalla, jota hoitaa Oikeusrekisterikeskus ja Valtori, on suuri merkitys mahdollisten tietoturvahkien sekä -haavoittuvuuksien havaitsemiseksi ja hallitsemiseksi. Riippuvuus tietotekniikan toiminnasta ja järjestelmien verkottuminen lisäävät alttiutta toiminnan häiriöille. Sähkönsaanti on keskeinen edellytys tuomioistuinten häiriöttömälle toiminnalle. Ajantasainen valmiussuunnitelma edesauttaa häiriötilanteista selviämistä.

Varautuminen

Levoton maailmantilanne sekä sota lähialueella muodostavat uhkaa tuomioistuinlaitoksen häiriöttömälle toiminnalle. Varautumisen sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamisen tärkeys on muodostunut myös riskienhallintaa ohjaavaksi tekijäksi. Korona-pandemian aikana saatuja oppeja pyritään hyödyntämään toiminnan suunnittelussa. Sodan ja levottomuuksien sivuvaikutukset, kuten energiaan tai eri tuotteiden saatavuuteen liittyvät ongelmat, voivat vaikuttaa nopeastikin muun muassa voimakkaasti kasvavina kustannuksina.

Tuomioistuinvirasto tukee tuomioistuinlaitoksen varautumista. Yhteistoimintaa kaikkien sektorin toimijoiden, muiden sidosryhmien sekä tietotekniikkatoimijoiden kesken syvennetään säännöllisellä yhteydenpidolla sekä yhteisillä harjoituksilla. Tavoitteena on sellainen varautumisen taso, että tuomioistuinsektori pystyy häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa toimimaan ennakoidulla tavalla niin kauan kuin yleiset toiminnan edellytykset ovat olemassa. Käytössä olevat kiinteistöt tulee luoda paremmin häiriötä sietäviksi, jolloin toiminta niissä voi jatkua mahdollisimman pitkään. Tällä hetkellä ei mm. kiinteistöjä voi varata poikkeustilanteessa varatilaksi samalla tavalla kuin aikaisemmin on voinut, joten varsinaisen tilan käytön estyessä, vakavassa pitkäaikaisessa tilanteessa, joudutaan tukeutumaan muiden tuomioistuinten tiloihin.

VN/15869/2024-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: